

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷವಧೆ

(ತ್ರಿಜನ್ಮ ಮೋಕ್ಷದ ಮೊದಲ ಭಾಗ)

[ಸೂಚನೆ : ಇದು ಹಿರಿಯ ಬಲಿಷ್ಠ ನಾರಾಯಣ ಭಾಗವತರು ರಚಿಸಿದ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷವಧೆ ಪ್ರಸಂಗದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು , ಭಾಗವತರಿಗೆ ಆದಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ]

(ಪಾತ್ರಗಳು : ದೇವೇಂದ್ರ , ಅಗ್ನಿ , ವಾಯು , ವರುಣ , ಸನಕ , ಸನಂದ , ಸನತ್ಕುಮಾರ , ಸನತ್ಕುಜಾತ , ಜಯ , ವಿಜಯ , ವಿಷ್ಣು , ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ , ಬ್ರಹ್ಮ , ದೂತ , ನಾರದ , ಭೂದೇವಿ , ವರಾಹ)

(ದೇವೇಂದ್ರನ ಓಲಗ)

ದೇವೇಂದ್ರ : (ಜಂಪೆ-1,2) ಕೇಳಿದರೆ ಸುಮನಸರು ನೀಲವರ್ಣನ ದಯದಿ | ಮೇಲು ಸುರಪದವೆಮ್ಮ ಪಾಲಿಗಿಂದಾಯ್ತು || ಆದರಾ ಖಳರು ದಾಯಾದ್ಯ ಮತ್ಸರದಿಂದ | ಬಾಧಿಸುತ್ತಿರೆ ನಮ್ಮ ಹಾದಿಯೇನಿದಕೆ ||

ಅಗ್ನಿ : (ತತ್ತತ್ಯೈ) ಸುರಪಾಲ ಲಾಲಿಸಯ್ಯ | ದಾನವರ ಸಂ | ಗರಕುಂಟೆ ಭಯವು ಜೀಯ || ದುರುಳರು ನಾಕಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಂಗ್ರಾಮದಿ ತರಿದಿಕ್ಕುವೆವು ನಿಶ್ಚಯ ||

ವಾಯು : (ದಿತ್ತತ್ತ) ಸುರಧೇನು ಕಲ್ಪತರು | ಮುಂತಾಗಿಹ | ವರವಸ್ತುಗಳಖೊಳರು || ಮರುಳರಂತಿಚ್ಛಿಸಿ ಧುರಕ್ಕೆದಿ ನಮ್ಮಲಿ ಹರಣ ನೀಗಾಡುವರು ||

ವರುಣ : (ತೋಂದಿತ್ತತ್ತ) ಸುಧೇಯನು ಸೇವಿಸಿರೆ | ದೈತ್ಯೇಯರ | ಕದನಕಂಜುವ ಭಟರೆ || ಪದುಮನಾ ಭನ ದಯದಲಿ ಖೊಳರನು ಯಮ ಸದನಕಟ್ಟದೆ ಬಿಡೆನು ||

ದೇವೇಂದ್ರ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ಬಲು ತೋಷವಾಂತನು ನೀವೆಂದ ನುಡಿಗೆ | ಕಲಿಗಳು ನಿಶ್ಚಯ ಸಂಗರ ದೊಳಗೆ || ಖಳರ ಭೀತಿಯು ನಮಗೆ ಎಳ್ಳಿನಿತಿಲ್ಲ | ಪದುಮನಾಭನ ದಯವಿಹುದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ ||

(ದೇವತೆಗಳ ನಿರ್ಗಮನ , ಸನಕ , ಸನಂದ , ಸನತ್ಕುಮಾರ ಮತ್ತು ಸನತ್ಕುಜಾತ ಮುನಿಗಳ ಆಗಮನ)

ಮುನಿಗಳು : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಇತ್ತ ಸನಕ ಸನಂದನಾದ್ಯರು ಪೃಥ್ವಿ ಮೂರರ ಚರಿಸಿ ಲೋಕಕೆ | ಅತ್ಯಧಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಯಸುತ || ಭಕ್ತಿಯಲಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಯನೋಳ್ವೆವೆಂದೆನುತ ಬರಲು ||

(ಮುನಿಗಳ ನಿರ್ಗಮನ , ಜಯ-ವಿಜಯರ ಪ್ರವೇಶ, ತೈತ್ಯೈತ್ಯೈ....)

ಜಯ-ವಿಜಯರು : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಇತ್ತ ವೈಕುಂಠದಲಿ ಆದಿನ | ಮತ್ತರಾಗಿಹ ಜಯವಿಜಯರೂ || ಅರ್ತಿಯಿಂಸಪ್ತಮದ ದ್ವಾರದಿ ಗತ್ತಿನಿಂದ ||

ಜಯ-ವಿಜಯರು : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಎಮ್ಮ ಮೀರುವರಿಲ್ಲ ಸಕಲರು | ಹಮ್ಮಿಣಿಯನೀಯುವರು ಎನುತಲಿ || ತಮ್ಮದೇ ವೈಕುಂಠವೆಂಬಹಂಕಾರದಿಂದ ||

(ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುನಿಗಳ ಆಗಮನ)

ಮುನಿಗಳು : (ರೂಪಕ) ಮಾರಮ ಣನನುಮ ನೋನುರಾ ಗದಿಭಕ್ತಿ | ಸೇರಿಸಂ ಕೀರ್ತಿಸು ತವರು || ದ್ವಾರವಂ ದೆರಡುಮೂ ರಾರರ ಪರ್ಯಂತ | ಮೀರಿಸಾ ರಿದರೇಳ ರೆಡೆಗೆ ||

ಜಯ : (ಏಕ) ಎಲೆ ಎಲೆ ಹಾರ್ವರ ಬಾಲರೆ ನಮ್ಮೊಳು | ತಿಳುಹದೆ ಶೀಘ್ರದಲಿ || ಒಳಗೆ ಸರಿವ ಬಗೆ ಸುಲಭವೆ ಈ ತೆರ | ಸಲುಗೆಯೊಳಿಂದಿನಲಿ ||

ಸನಕ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ಶ್ರೀಲಲಾಮನ ದ್ವಾರಪಾಲರೆ ಕೇಳಿ | ತಾಳದಿರೆಮ್ಮೊಳು ಕ್ರೋಧವಿಂದಿನಲಿ || ಕಾಲ ಕಾಲಕು ಬಂದು ಹರಿಯ ಪೂಜಿಸುವ | ಊಳಿಗವೆಮ್ಮದು ತಿಳಿಯಿರಿ ಒಳವ ||

ವಿಜಯ : (ಏಕ) ಪಡ ಪಡ ವಿಪ್ರರ ಹುಡುಗರೆ ನಿಮ್ಮೊಳು | ನುಡಿದರು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ || ಜಡಜಾಂಬಕನಿಹ ಕಡೆ
ಹೋಗುವ ಭಲ | ಬಿಡಿರೆನ್ನುತಲಾಗ ||

ಸನಂದ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ಎಂದಿನಂದದಿ ಬಂದೆವಿಂದು ಶ್ರಿಹರಿಯ | ಚಂದದಿಂದರ್ಚಿಸಿ ಪೋಪೆವು ಖತಿಯ ||
ತಂದುಕೊಳ್ಳದಿರೆಮ್ಮ ತಡೆವುದೇಕೆಂದು | ವಂದಿಸೆ ಗರ್ವದಿ ಪೇಳಿದರಂದು ||

ಜಯ-ವಿಜಯ : (ಏಕ) ಕಳವಳಗೊಳದಿರಿ ಒಳಗ್ ಹೋಗಲು ಬಿಡೆ | ತೊಲಗಿರಿ ನೀವಿಂದು ||
ಬಲುಹಿಂದವರನು ಗಳ ಪಿಡಿದಲುಗಿಸಿ | ಕೆಳತಳ್ಳಿದರಂದು ||

(ಮುನಿಗಳನ್ನು ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಿಡಿದು ತಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಆಗ ಮುನಿಗಳು ಕೋಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ)

ಮುನಿಗಳು : (ತತ್ತತ್ಯೈ) ಪರಮಪುರುಷ ವಿಶ್ವಂಭರ ನೆಲೆಸಿಹ | ಪುರವೆಂಬುದ ಮರೆತು || ಮರುಳರ
ತೆರದೊಳು ಮೂರ್ಖರೆ ನೀವ್ ಮುಂ | ದ್ವಂದಿರೆ ಬಿಡೆವಿಂದು ||

ಮುನಿಗಳು : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಎಲೆಲೆ ನೀಚ ದುರಾತ್ಮ ಭಂಡರ | ತಿಲಕರಿರ ನೀವೆಮ್ಮ ತಿಳಿಯದೆ || ಮುಳಿದು
ಈ ಪರಿ ಕೃತ್ಯ ಗೈದಿರೆ | ಬಲುಹಿನಿಂದ ||

ಮುನಿಗಳು : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಹರಿಯ ದ್ವಾರದಿ | ಧೂರ್ತರಿರ ನೀವಿರುವುದನುಚಿತ ||
ದೈತ್ಯರಾಗಿಯೆ ಜನಿಸಿ ಬಾಳ್ವುದು | ಪೃಥ್ವಿಯೊಳಗೆ ||

(ಮುನಿಗಳು ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟು ತೆರಳುತ್ತಾರೆ, ಜಯ-ವಿಜಯರು ದುಃಖಿಸುತ್ತಾರೆ)

ಜಯ-ವಿಜಯ : (ಕಂದ) ಮುನಿವರರಿತ್ತಿಹ ಶಾಪವ ನೆನೆಯುತ್ತಲಾ ಜಯವಿಜಯರು ಬಲುತೆರದಿಂ |
ಘನತರ ಮಹಿಮೆಯನರಿಯುತ ಮನದೊಳು ಚಿಂತಿಸಿ ಕಳವಳಿಸಿದರ್ ಈ ಪರಿಯೊಳ್ ||

ಜಯ-ವಿಜಯ : (ರೂಪಕ) ಇನ್ನೇನೈಗತಿ ಮಹಿಮರ | ನೆಣ್ಣದೆ ಭಂಗಿಸಿ ನಮಗೀ | ಉನ್ನತ
ಕಷ್ಟಗಳೊದಗಿತೆ | ಬೆನ್ನಬಿಡದೆ ದ್ರೋಹ || ಚಿನ್ಮಯ ಮೂರ್ತಿಯ ದರುಶನ | ವನ್ನೆಸಗಲು ನಡೆತರುವರ |
ಬನ್ನವ ಪಡಿಸಿದೆವ್ ದ್ವಾರದಿ | ದುರ್ನೀತಿಯೊಳಾವು ||

(ಜಯ-ವಿಜಯರ ನಿರ್ಗಮನ, ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪ್ರವೇಶ)

ವಿಷ್ಣು : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಕ್ಷೀರವಾರಿಧಿಶಯನ ಶ್ರೀಹರಿ | ಇರುತಿರಲು ಓಲಗದಲೀ || ಸಾರಿಬಂದಡಿಗೇರಗಿ
ಪೇಳ್ವರು | ಜಯವಿಜಯರು ||

(ಜಯ-ವಿಜಯರ ಆಗಮನ)

ಜಯ-ವಿಜಯ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ಬಿತ್ತರಿಸುವುದೇನು ಶ್ರೀಲೋಲ ಜೀಯ | ಅರ್ತಿಯೊಳಿದೇವು ದ್ವಾರದ
ಬಳಿಯ || ಸಾತ್ವಿಕ ಸನಕ ಸನಂದನಾದಿಗಳು | ಚಿತ್ತೈಸಲಾಗ ತಡೆದೇವ್ ಗರ್ವದೊಳು ||

ಜಯ-ವಿಜಯ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ಮೊಳರ ಜನ್ಮವ ತಾಳಿ ನೀವೆಂದು | ಪೇಳಿದರೀಮಾತು ತಪ್ಪದೆಂದೆಂದು ||
ಬಾಳುವೆ ಇನಿತಾಯ್ತು ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯನು | ಪಾಲಿಸಬೇಕು ಸಂತೈಸುತ್ತವರನು ||

ವಿಷ್ಣು : (ಭಾಮಿನಿ) ಗೋಳಿಡುವ ಪಡಿಚರರವಸ್ಥೆಯ | ಆಲಿಸುತ ಹರಿನುಡಿದ ಗರ್ವದಿ | ಹಾಳುಗೈದಿರಿ
ಕಾರ್ಯ ನುಡಿದೆನಗೀಗ ಫಲವೇನು || ಶೀಲವಂತರ ನುಡಿಯು ತಪ್ಪದು | ಏಳಿ ನೀವೆನ್ನೊಡನೆ ಪೋಗುವ |
ಕಾಲಿಗೇರಗುತ ಕೇಳಿರವರೊಳ್ ವೃಶಾಪವನ್ನು ||

(ಎಲ್ಲರೊಂದಾಗಿ ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವರು , ಉಪಚರಿಸಿ , ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ , ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವರು)

ವಿಷ್ಣು : (ಅಷ್ಟ-1) ತಿಳಿಯದಾದುದು ಕಾರ್ಯವೆಂದು | ಬಲು | ಕಳವಳದಿಂದಲೈತಂದು || ಅಳುವವರಿಗೆ
ಯುಕ್ತಿ ತಿಳುಹಿ ಸಂತೈಸುತ್ತ | ಸಲಹಬೇಕೆನಲಾಗ ನಳಿನಾಕ್ಷಗೊಂದರು ||

ಸನಕ : (ಜಂಪೆ-2, ನಿಧಾನ) ಭೂಲೋಕದೊಳು ಜನಿಸಿ ಏಳು ಜನ್ಮದಿ ಸತ್ಯ | ಶೀಲರೆಂದೆನಿಸಿ ಸಜ್ಜನರ ||
ಊಳಿಗವ ಗೈದು ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ನಡೆತಹರೊ ಬಲು | ಖೂಳ ಕೃತ್ಯವನು ಪಥಿಕರಿಸಿ ||

ಸನಕ : (ಜಂಪೆ-2, ನಿಧಾನ) ಘೋರ ರಕ್ಕಸರಾಗಿ ನಿನಗೆ ವೈರಿಗಳಾಗಿ | ಮೂರು ಜನ್ಮವ ಕಳೆದು ಬಳಿಕ ||
ಮರಳಿ ನಿನ್ನಯ ಪುರದ ದ್ವಾರವನು ಕಾಯುವರೊ | ನಿರ್ಣಯಿಸು ನೀನೆ ಎಂದೆನುತ ||

ಜಯ : (ಜಂಪೆ-1,2) ಏಳು ಜನ್ಮವ ಕಳೆಯೆ ಕಾಲವೆಷ್ಟಹುದೊ ಬಲು | ಖೂಳ ವೃತ್ತಿಯನೆ ಅನುಸರಿಸಿ ||
ಮೂಲೋಕಗಳನೆಲ್ಲ ಗೋಳುಗುಟ್ಟಿಸಿ ಬಹೆವು | ತಾಳಿಜನ್ಮತ್ರಯಗಳೆನಲೂ ||

(ಎಲ್ಲರೂ ತೆರಳುವರು , ತೆರೆ , ಅಬ್ಬಕ್ಕೆ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷನ ಪ್ರವೇಶ)

ಅಬ್ಬ : (ಭಾಮಿನಿ) ಸಿಡಿಲಿನಂತಾಭಟಿಸುತಿರಲಾ | ಪೊಡವಿ ಕಂಪನವಾಯ್ತು ಸುಮನಸ || ಗಡಣ
ಬೆದರಿತು ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರು | ಕೆಡೆದರಳೆಗೆ ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ದಿತಿಕುಲೋದ್ಭವನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ | ಅತಿಬಲಾನ್ವಿತ ಕನಕನೇತ್ರನು ||
ಕ್ಷಿತಿಮನಾಳುವ ಕನಕಕಶಿಪುವೆಂ | ಬಣ್ಣನೊಡನೆ ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಶೋಣಿತಾಪುರವೆಂಬ ಪೆಸರನು | ಸಾನುರಾಗದೊಳಿರಿಸಿ ಮೆರೆದಿರೆ || ಕಾಣದಿಹ
ಹರಿ ಮಾಯವಾಗಿಹ | ಪರಿಯ ತಿಳಿದು ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ಅಷ್ಟ-2) ಧುರಪರಾಕ್ರಮಿಯಾಗಿ ಪುರದಿ | ಸುಮ್ಮ | ನಿರುವುದು ತರವಲ್ಲ ಧುರದಿ ||
ನರಲೋಕಾಧಿಪರನ್ನು ಗೆಲಿದು ನಂತರ ಸುರ | ಪುರದಾಧಿಪತ್ಯವ ಕೈಗೊಂಡು ಮೆರೆಯುವೆ ||

(ತಪಸ್ಸಿಗೆ ತೆರಳುವನು)

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಪರಿಕಿಸುತ ಸುಸ್ಥಳವನೀರ್ವರು | ಸರಸಿಯಲಿ ಸ್ನಾನಾದಿ ನಿಷ್ಕೆಯ || ವಿರಚಿಸುತ
ಕುಳಿತೇಕಮನದೊಳು | ಸ್ಮರಿಸುತಜನ ||

(ಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗದೇ ಇದ್ದಾಗ, ಖಡ್ಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶಿರ ಕಡಿದು ಅರ್ಪಿಸಲು ಮುಂದಾದಾಗ)

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಜಡಜಸಂಭವನೊಲವ ಕಾಣದೆ | ಕಡಿದು ಶಿರವನ್ನಗ್ನಿಗೀಯುವ || ದೃಢದಿ
ಖಡುಗವನಿಡಲು ಗಳಕಜ | ತಡೆವುತೆಂದ ||

(ಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ತಡೆಯುತ್ತಾನೆ)

ಬ್ರಹ್ಮ : (ಏಕ) ಮೆಚ್ಚಿದೆ ಮೆಚ್ಚಿದೆ ನಿನಗೆ | ನೀ | ನೆಚ್ಚಿನ ಭಕ್ತನು ಎನಗೆ || ಸಚ್ಚರಿತನೆ ಮನದಿಚ್ಛೆಯ
ಎನ್ನೊಳು | ಉಚ್ಛರಿಸಲು ನಾ ನಿಶ್ಚಯ ಕೊಡುವೆನು ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಕೊಡುವೆಯಾದರೆ ಶತವರಾಹವ | ಒಡಲ ತುಂಬಿಸೆ ದೊರಕಿಸನುದಿನ ||
ತುಡುಕಿದರೆ ಮಿಕ್ಕಿರುವರಿಂದಲಿ | ಮಡಿಯದಂತೆ ||

(ಬ್ರಹ್ಮ ತೆರಳಿದಮೇಲೆ)

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಆಯಿತ್ತಿನೇನೆನುತ ಕರದೊಳು | ಸಾಯಕವ ತಿರುಹುತ್ತಲಾ ಖಳ ||
ಕಾಯದಂಡನೆಗಾಯ್ತು ವರ ನಾ | ಸಾಯೆನೆಂದೂ ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಧರಣಿಪಾಲರ ಗೆಲಿದು ಕಪ್ಪವ | ಹೊರಿಸುತಲಿ ಕೋಪಾತಿರೇಕದಿ || ಮೆರೆವ
ಸುರಪನ ಧುರದಿ ಸೋಲಿಸೆ | ಭರದಿ ಪೊರಟ ||

(ದೇವೇಂದ್ರನಲ್ಲಿಗೆ ದೂತ ಬರುತ್ತಾನೆ)

ದೂತ : (ಏಕ) ಕೇಳು ಕೇಳಯ್ಯ ನಿರ್ಜರೇಂದ್ರ | ದುಷ್ಟರ ಬಾಧೆ | ಪೇಳಲಿಂದು ಸುಗುಣಸಾಂದ್ರ ||
ಮೇಳವಿಸುತ ಬಲು ಸೈನ್ಯವನಿಲ್ಲಿಗೆ | ದಾಳಿಯನಿಡುತಲಿ ಗೋಳುಗುಟ್ಟಿಸಿದರು ||

ದೇವೇಂದ್ರ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ದಿವಿಜರಾಡಿದ ನುಡಿಯ ಕೇಳುತ | ಹವಣವಿನ್ನೇನೆನುತ ಶಕ್ರನು ||
ಕವಲುಮನದಿಂದೇರಿದನು ಮದ | ಗಜವ ರೋಷದಲಿ ||

(ದೇವೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ ಇದಿರಾಗುತ್ತಾರೆ)

ದೇವೇಂದ್ರ : (ಆದಿ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಮತಿಹೀನ ಖಳನೆ ಕೇಳು | ನಾಕವ ಪೊಕ್ಕು | ಅತುಳವಿಕ್ರಮವೆನ್ನೊಳು ||
ಖಿತಿಯಾಂತು ತೋರ್ಪೆಯ | ಸುರರ ಭಾಗ್ಯವ ಬಯ | ಸುತ ಸಾಯ್ವಿ ಸಮರದೊಳು ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ಆದಿ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಕ್ಷಿತಿಯ ಜನರ ದಂಡಿಸಿ | ನರಕಕ್ಕಿಕ್ಕಿ | ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂದೆನಿಸಿ || ಹಿತವಂತ
ಸುರಪನೆ | ನ್ನತ ಮುಂದೈತರೆ ನಿನ್ನ | ಗತಿಗೆಡಿಸುವೆ ನಿನ್ನನು ||

ದೇವೇಂದ್ರ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ನೂರು ಯಾಗವ ಗೈದು ಮೆಚ್ಚಿಸೆ | ಮೂರು ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾನೇ || ಸೇರಿ
ಸ್ವರ್ಗವನಾಳ್ವೆ ಹಿರಿಯ ವಿ | ಚಾರವೆಂತೋ ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಇದಕೆ ಯಾಗವಿದೇಕೆ ಬಂದಿಹೆ | ಬಲುಹಿನಿಂದಲಿ ತಾನೆನುತ್ತಲಿ || ಇದರ ಸವಿ
ನೋಡೆನುತ ಹೊಡೆದನು | ಖಡುಗದಿಂದ ||

(ಯುದ್ಧ , ದೇವೇಂದ್ರ ಸೋಲುತ್ತಾನೆ)

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ಅಬ್ರ) ಸಿಕ್ಕಿದೆಯಲಾ ಸುರಪ ಸ್ವರ್ಗದ | ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದಲಿ ನಲಿವ ಬಾಳ್ವೆಗೆ || ತಕ್ಕ ಮದ್ದನ್ನರೆವೆ
ನೋಡು ಪ | ರಾಕ್ರಮವನು ||

(ಬಂಧಿಸಬೇಕೆಂಬಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡುತ್ತಾನೆ , ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷನು ದೇವಗದ್ದುಗೆ ಏರುತ್ತಾನೆ)

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ಅಬ್ರ) ಬಳಿಕ ಧನಕನಕಾದಿಪತಿಗಳ | ಗೆಲಿದು ಸೇವೆಗೆ ನಿಲಿಸೆ ಸಂಪದ || ಜಲಧಿಯಿಂದ
ದೊಳ್ ಉಕ್ಕಿತಾ ಪುರ | ವಲಯದೊಳಗೆ ||

(ನಾರದನ ಪ್ರವೇಶ)

ನಾರದ : (ಚೌತಾಳ) ಜಯ ಜಯ ಶಂಕರ | ಜಯ ಗುರು ಶಂಕರ | ಜಯ ಶಂಕರ ನಮೋ ಎನು ಮನವೇ ||
ಭಯ ನಿವಾರಣ | ಭಕ್ತರ ಪೋಷಣ | ಸುರವರ ಪೂಜಿತ ಪರಮ ಶಿವ ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ಏಕ) ಎತ್ತಣೆಂದೈತಂದೆ ಮೌನಿ | ಪೋತ್ತಮ ಏನರ್ತಿಯಾಂತೆ || ಪೃಥ್ವಿ ಮೂರರೊಳಗೆ
ನಾನೇ | ಸತ್ಪವಂತನು || ಧರಣಿಪರನು ಗೆಲಿದು ಮೊದಲೆ | ಗಾರುಗೆಡಿಸಿ ಸುರರ ಭಾಗ್ಯ ||
ಸೂರೆಗೊಂಡೆ ಭುಜದ ಶೌರ್ಯ | ಏರಿ ನಲಿವೆನು ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ಏಕ) ಉಕ್ಕುತಿಹುದು ಶೌರ್ಯ ಧಾರಕೆ | ವಿಕ್ರಮಿಗಳ ತೋರಲ್ಲದಡೆ || ತಕ್ಕ ಸಮಯ
ಈಗಲೇ ಕಾ | ದಲ್ವೆ ಬಾರೆಯ ||

ನಾರದ : (ಅಷ್ಟ-1) ಧಿರುರೇ | ನಿನಗ್ಯಾರಿದಿಲ್ಲವು | ಧಿರುರೇ || ಮೂರು ಲೋಕವನಾಳ್ವೆ ನೀನು | ನಿನ್ನ |
ವೀರತ್ವಕೆಣೆಯಿಲ್ಲವಿನ್ನು | ನಾಕ | ವೇರಿ ರಂಜಿಪ ವಿಭವವನ್ನು | ಮಿಗೆ | ಚಾರು ವಿನೋದದೊಳ್ ಈಕ್ಷಿಪೆ
ಎನುತಲಿ | ಸಾರಿ ಬಂದವನೊಡನೆ ಈ ರೀತಿ ಸರಸವೆ ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ಏಕ) ದಿತಿಜರಿಗಂತಕನಿಹನೇ | ಈ | ಸ್ಥಿತಿಯರಿಯನೆ ಮುನಿವರನೇ || ಅತಿ ಬೇಗದಿ
ತೋರವನ | ದು | ಮರ್ತಿಯನು ಇರಗೊಡೆನವನ ||

ನಾರದ : (ಅಷ್ಟ-1) ಗುರುವಾಗಿ ಹರನು ರಂಜಿಸುವ | ವಿಧಿ | ಕರೆದಿತ್ತು ಪರಿ ಪರಿ ವರವಿತ್ತು ಪೊರೆವ |
ದೈತ್ಯ | ರರಿಯಾದ ಹರಿ ನಿನ್ನ ಬಲವ | ಪೂರ್ಣ | ಅರಿತಗೋಚರನಾಗಿ ಮರೆಯೊಳಗಿರೆ ಸತ್ವ | ಕರಕದ
ಭಟನ್ಯಾರು ಪರಿಕಿಸಲರಿಯೆನು ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ಏಕ) ಎಲ್ಲಿಹನಾತನು ಪೇಳು | ಸರಿ | ಕೊಲ್ಲದೆ ಬಿಡೆನಿಂದಿನೊಳು || ಅಲ್ಲದೆ ಪೋಗಲು
ಬಿಡೆನು | ಸೆರೆ | ಯಲ್ಲಿಡುವೆನು ಮುನಿ ನಿನ್ನ ||

ನಾರದ : (ರೂಪಕ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಎಂತು ತೋರ್ಪೆ ಕಂತು ಜನಕನಾ | ತೆರಳಿ ಏ | ಕಾಂತದಲ್ಲಿ
ಇರುವನಾತನಾ || ಸಿರಿಯು ಧರೆಯು ಸತಿಯರಾತನಾ | ಬೆನ್ನ ಬಿಡದೆ | ಹಿರಿಯಳೋರ್ವಳಿಹಳು ಪ್ರೀತನ ||
ಧರೆಯ ವಶದೊಳಿರಿಸು ನೀನು | ಪುರುಷತನಗಳಿರಲು ವರನು | ಅರಸಿಯಳನು ಪೊರೆಯದಿಹನೆ | ಬರುವ
ವೇಳೆ ಕಾಂಬೆ ನಾನೆ ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ನುಡಿಯ ಕೇಳುತ ದನುಜ ಪ್ರಳಯದ | ಮೃಡನವೋಲ್ ಘರ್ಜಿಸುತಲೆಂದನು ||
ಬಿಡುವೆನೇ ಹಗೆಯನ್ನು ಪಿಡಿದ | ಪ್ವಳಿಪೆನೆಂದೆನುತಾ ||

(ನಾರದ ತೆರಳಿದಮೇಲೆ , ಭೂಮಿಯನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಾನೆ)

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ಅಬ್ರ) ಘಡು ಘಡಿಸುತಾ | ಆರ್ಭಟಿಸುತೆದ್ದನು | ಮುಳಿದು ಪೊಡವಿಯನು |
ತುಳಿಯಲು ಕ್ರೋಧದಲಿ ||

(ಬೆದರಿದ ಭೂದೇವಿ ಗರಗರನೆ ತಿರುಗುತ್ತಾ ಬರುವಳು)

ಭೂದೇವಿ : (ಪದ್ಯ) ಧರಣಿಯು ದುಃಖಿಸಿ | ತರುಣಿಯ ರೂಪದಿ | ಬೆದರುತ ಬರಲು | ಮೋದದಿ
ಸಂಪ್ರೀತಿಯೊಳ್ | ಅವಳೊಡನೆಂದನು ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ಆದಿ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಸುಂದರಾಂಗಿ ಸುಮಗಂಧಿ ಚಂದ್ರವದನೆ | ಪದ | ಕೊಂದಿಪೆ ಜಾಣೆ ||
ನೊಂದುಕೊಳುವುದೇಕೆಂದರಿಯೆನು ಸುಗುಣೆ | ಓ | ಚಂದಿರವದನೆ || ಕಂದಿದೆ ಏಕಾನನವೆನ್ನೊಳು ನೀ |
ಕುಂದಾದುದ ನಲವಿಂದಲಿ ಸೂಚಿಸು | ಓ | ಚಂದಿರವದನೆ ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ಆದಿ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಅರಳಿದ ಸುಮವು ನೀನು | ದುಂಬಿಯು ನಾನು | ಎರಗಲೆನ್ನತ ಬಂದೆನು ||
ತರುಣಿ ನಿನ್ನನು ಕೂಡಿ | ಮರಣ ಪರ್ಯಂತರ | ನಿರತ ಸುಖವ ನೀಡುವೆ ||

ಭೂದೇವಿ : (ಏಕ,ಕೋರೆ) ನಿನ್ನ ಸಮಾನರ್ ಯಾರಿಹರಯ್ಯ ಎನ್ನ | ಬನ್ನಪಡಿಸದಿರು ಸದ್ಗುಣಪೂರ್ಣ ||
ನಿರ್ಣಯ ತಿಳುಹುವೆ ಭೂದೇವಿ ನಾನು | ಎಣ್ಣಲಾಗದು ಸುಮ್ಮನಿತಿ ದ್ರೋಹವನು ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಅರಿಯದಾದೆನು ಅವಳೆ ಎಂಬುದ | ಧರಣಿದೇವಿಯು ನೀನು ಇಂದಿಗೆ || ಕರಕೆ
ಸಿಕ್ಕಿಹೆ ಬಿಡೆನು ಎನ್ನನು | ಸರಸಗೊಳಿಸು ||

(ಅವಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾನೆ , ಬಾರೆ...ಬಾಬಾರೆ... , ಅವಳು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡುತ್ತಾಳೆ , ಇವನು
ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ , ಆಕೆ ಮೊದಲು ಗೋವಿನ ರೂಪ ಧರಿಸಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ)

ಭೂದೇವಿ : (ಭಾಮಿನಿ) ಖಳನು ಬೆಂಬಿಡದವಳನಟ್ಟುತ | ಬಳಿಗೆ ಸಾರುತ ಬರಲು ಮನದೊಳು ||
ಕಳವಳಿಸಿ ಗೋವಾಗಿ ತುರುಗಳ | ಬಳಿಗೆ ಪೋಗುತಲಿ ||

(ನಂತರ ಋಷಿಯ ರೂಪ ಧರಿಸಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ, ಆತ ಅಟ್ಟಹಾಸದಿಂದ ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತಾನೆ)

ಭೂದೇವಿ : (ರೂಪಕ) ತರಹರಿಸು ತ್ವಲಿಕ್ರೂರನ | ಕರದೊಳುಸಿಲು ಕಿದತೆರದಲಿ || ತ್ವರಿತದಿಯೋ ಗಿಗಳ್
ಗಡಣದಿ | ಮರೆಯಾಗಿರು ತಿರಲು ||

(ನಂತರ ರಸಾತಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾಳೆ , ಅಲ್ಲಿಗೂ ಆತ ಅಟ್ಟಹಾಸದಿಂದ ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತಾನೆ)

ಭೂದೇವಿ : (ಭಾಮಿನಿ) ಎತ್ತ ಪೋದರು ಬಿಡದವನ ಕಾ | ಉತ್ತರೋ ಲೋಕಗಳ ಪೋಪೆನೆ || ನುತ್ತ
ಇಳಿದೊಳ ಪೊಕ್ಕಳಾಗ ಮ | ಹಾರಸಾತಳವ ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ಅಬ್ರ) ಧಡಿಗಂ ತಿಳಿದದ | ಕ್ರೋಧದಿಂ ಘಡುಘಡಿಸುತ್ತಲಿ | ಕೆಳಕ್ಕೆ ಸರಿಯುತ್ತವಳ
ಪಿಡಿದೈತಪ್ಪೆನೆನುತಾ ||

(ಭೂದೇವಿ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾಳೆ)

ಭೂದೇವಿ : (ರೂಪಕ) ಹರಿಯೇ ಇನ್ನೇನೆಸಗುವೆ | ಮರೆತೆಯೆ ಎನ್ನಬಹುಪರಿ || ದುರುಳನುಬಾ
ಧಿಪನೀಬಗೆ | ಪರಿಹರಿಸೈ ಎನುತಾ ||

(ವಿಷ್ಣುವು ವರಾಹ ರೂಪ ಧರಿಸಿ ಬರುತ್ತಾನೆ)

ವರಾಹ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಅಜನವರ ಪುಸಿಯಾಗದಂದದಿ | ಸುಜನಪಾಲಕ ಹರಿಯು ಯೋಚಿಸಿ ||
ನಿರ್ಜರಾಂತಕ ದನುಜನನು ಸಂ | ಹರಿಸಲೀಗ ||

(ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷನನ್ನು ವರಾಹ ಇದಿರಿಸುತ್ತಾನೆ , ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ಸಂತೈಸಿ ಕಳಿಸುತ್ತಾನೆ)

ವರಾಹ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಅನಿತರೊಳು ಸಂತೈಸಿ ಸತಿಯನು | ಚಿನುಮಯಾತ್ಮಕ ವರಹರೂಪದಿ ||
ಕನಲುತಿದಿರೊಳು ಬರಲು ಪೇಳಿದ | ಕನಕನೇತ್ರ ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ನಿಲ್ಲೆಲವೊ ಕಾಡ್ದಂದಿ ಗಣಿಸದೆ | ಎಲ್ಲಿಗೈದುವೆ ಎನ್ನ ತಿಳಿಯೆಯ || ಮಿಲ್ಲ
ನಿನ್ನಂಥವರ ಭಕ್ಷಿಪ | ಮಲ್ಲನೆಂದು ||

ವರಾಹ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಇನಿತು ಬಲುಹಿರೆ ನೋಳ್ವೆನೆನುತಲಿ | ಕನಕಲೋಚನ ಪಿಡಿವವೇಳಿಗೆ || ಕನಲಿ
ದಾಡೆಯೊಳುರಕೆ ಹಾಯ್ದನು | ವನಜನಾಭ ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ಅಷ್ಟ-1) ಷಂಡನಂದದಿ ಹಂದಿ ರೂಪಿನೊಳ್ಳಾಕೆ || ಭಂಡತನ ತೋ | ರಿಸದೆ ನಿನ್ನು |
ದ್ದಂಡ ರೂಪದಿ | ಬಾರೆಲೋ ||

ವರಾಹ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಬೆಳೆಯುತಲಿ ಭೂವ್ಯೋಮ ವ್ಯಾಪಿಸಿ | ಸೆಳೆದು ಧೂತನ ಕೆಡೆದು ಘಾತಿಸಿ ||
ಕಳೆವೆ ದನುಜನ ದಾಡೆಯಿಂದಲಿ | ಉರವ ಬಗೆದು ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ಭಾಮಿನಿ) ದನುಜನಿಗೆ ಸುಜ್ಞಾನ ಮೂಡಲು | ಕರವ ಜೋಡಿಸಿ ಚರಣಕೆರಗುತ || ಆದಿ
ಮೂರುತಿ ನೀನೆ ಎನ್ನುತ | ನುತಿಸಿದನು ಹರಿಯ ||

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ : (ಭಾಮಿನಿ) ಮೂಢ ಬುದ್ಧಿಗಳಿಂದ ನಾನ್ಮೈ | ಮಾಡಿದಪರಾಧಗಳ ಕ್ಷಮಿಸುತ || ಬೇಡಿದಂದದಿ
ಪಾದಸೇವೆಗೆ | ಕೂಡಿಸೆನ್ನ ||

(ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಹರಿಯ ನಾಮವ ಪಾಡಿ ಪೊಗಳುತ | ಸುರಿದರಾ ಪೂಮಳೆಯ ನಾಕದಿ || ನೆರೆದು ನಿರ್ಜರರ್
ಪಾಡುತಿರ್ದರು | ಹರುಷದಿಂದ ||

* * * * *